

Dosarul nr. 2ra-753/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Z. Talpalaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Baeș Alexandru împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată și a fost menținută hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 06 iunie 2019, Baeș Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova” SRL cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 24 noiembrie 2018, a procurat bilet de călătorie de la CA „Air Moldova” SRL pentru cursa 9U 925, Chișinău (Republica Moldova) - Lisabona (Portugalia), distanța fiind de 3195,6 km, stabilită pentru data de 04 decembrie 2018, ora 19:40.

A susținut că la data indicată, a fost prezent la sediul Aeroportului Internațional Chișinău, unde a trecut toate procedurile de înregistrare, aflându-se în sala de așteptare. La ora 19:40 pe panoul informativ a fost plasată informația despre amânarea zborului pentru ora 20:40, însă, la ora 20:40 deja a fost plasată informația despre anularea zborului. Toți pasagerii au fost nedumeriți și indignați. Peste un timp s-a apropiat o

doamnă, probabil reprezentantul companiei aeriene, care le-a comunicat că au apărut niște probleme, fără a oferi detalii.

A afirmat că, la ora 01:35, la data de 05 decembrie 2018, i-a fost eliberat un alt bilet de zbor la aceeași cursă pentru data de 07 decembrie 2018, ora 19:40.

Reclamantul a indicat că la 05 decembrie 2018, s-a prezentat la sediul pârâtei, unde a invocat pretenții asupra anulării zborului, fiind informat că reclamația urmează să fie prezentată în scris. Nu i-au fost comunicate drepturile sale și nici nu i-au fost oferite broșuri informative. Astfel, la 06 decembrie 2018 a expediat în adresa companiei aeriene reclamația scrisă prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei” și a doua zi a zburat la Lisabona. Suplimentar, reclamația a fost expediată și la adresa electronică helpdesk@airmoldova.md, de unde a primit un răspuns că aceasta este expediată serviciului suport client, însă, până la moment a rămas neinformată.

A menționat că, revenind în Republica Moldova la data de 02 martie 2019, la domiciliu a depistat scrisoarea cu reclamația returnată, având mențiunea „a expirat termenul de păstrare”. Astfel, la 14 martie 2019 a expediat repetat în adresa pârâtei o cerere privind achitarea compensației de anulare a zborului, însă și această scrisoare i-a fost returnată cu mențiunea „a expirat termenul de păstrare”.

Baeș Alexandru a solicitat încasarea din contul CA „Air Moldova” SRL a compensației pentru anularea zborului în mărime de 600 de euro, a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Baeș Alexandru a fost admisă parțial și s-a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul reclamantului suma de 400 de euro cu titlu de compensație pentru anularea zborului, echivalentul în valută națională stabilită de BNM la data executării hotărârii, suma de 223,25 de lei cu titlu de cheltuieli poștale și de transport și 1000 de lei – cheltuieli de asistență juridică, în total 1223,25 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă. Totodată, s-a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul statului suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 10 martie 2020 CA „Air Moldova” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de CA „Air Moldova” SRL și a fost menținută hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că potrivit informației anexate la materialele cauzei, distanța aeriană dintre orașele Chișinău și Lisabona constituie 3195,6 km. Astfel, conform pct. 12 lit. c) și 18 lit. b) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012, în cazul anulării unui zbor, pasagerii în cauză trebuie să primească o compensație din partea operatorului aerian în valoare de 400 de euro pentru toate zborurile cuprinse între 1500 și 3500 kilometri.

La data de 16 martie 2021 CA „Air Moldova” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 27 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă, cu încasarea taxei de stat achitată la depunerea recursului din contul intimatului.

În motivarea recursului s-a invocat netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel.

A indicat că, cursa nr. 9U 295 Chișinău-Lisabona din 04 decembrie 2018, ora 19.40, a fost anulată din cauza condițiilor meteo nefavorabile (ceață densă). Prin urmare, anularea efectuării cursei aeriene a avut loc și a fost una necesară, fapt ce a dus la imposibilitatea efectuării curselor aeriene pe Aeroportul Internațional Chișinău, creând un mare risc pentru securitatea pasagerilor. Faptul dat se confirmă prin răspunsul eliberat de ÎS „Moldatsa” nr. 724 din 15 octombrie 2019, care a fost anexat la materialele cauzei și care atestă că la data de 04 decembrie 2018 pentru intervalul de timp 17.00 - 18.00 UTC (LOCAL 19.00- 20.00) pe Aeroportul International Chișinău au avut loc condiții meteorologice nefavorabile.

Recurenta consideră că nu este răspunzătoare și nici nu poate fi recunoscută responsabilă pentru amânarea efectuării zborului din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile în or. Chișinău, deoarece aceste împrejurări excepționale nu au putut fi evitate în pofida întreprinderii tuturor măsurilor posibile care s-au impus în mod rezonabil pentru a evita cauzarea de daune și asigurării securității zborului. Mai mult ca atât, circumstanța amânării cursei aeriene se datorează condițiilor meteorologice nefavorabile de a efectua cursa aeriană și în nici într-un fel nu se datorează unei fapte sau acțiuni intenționate a operatorului aerian.

A notat că, potrivit prevederilor art. 14 din Legea aviației civile nr. 1237 din 09 iulie 1997, orice zbor al unei aeronave civile trebuie executat astfel încât să se asigure siguranța aeronavei, a pasagerilor și echipajului, precum și securitatea persoanelor și bunurilor aflate la sol. În această ordine de idei, amânarea cursei aeriene din speța dată a avut loc întru asigurarea unui nivel corespunzător al siguranței aeronautice, precum și protejarea pasagerilor de la bordul aeronavei, aeronava fiind la deservirea tehnică.

Totodată, recurenta consideră că, cheltuielile de judecată sunt exagerate, or intimatul nu a fost reprezentat în instanța de fond de către un avocat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 noiembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa CA „Air Moldova” SRL la data de 20 ianuarie 2021 (f.d. 117), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, CA „Air Moldova” SRL a indicat că a luat cunoștință de decizia contestată la 25 ianuarie 2021.

Astfel, recursul declarat la data de 16 martie 2021, este în termen.

La 12 aprilie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Baeș Alexandru, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 126-127).

Prin referința depusă la 14 mai 2021, Baeș Alexandru a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CA „Air Moldova” SRL nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de CA „Air Moldova” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CA „Air Moldova” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic